

Na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je pravilno primijenio materijalno pravo kad je tuženoga obvezao na plaćanje utužene svote.

V.V.

Bilješka.-- Potpuno se slažemo sa stajalištem gornje presude. Ipak čini nam se da treba obratiti pažnju na stajalište suda koji kaže da "takodjer nema bitne povrede odredaba postupka ako je prvostepeni sud utvrđivao činjenično stanje usporedjivanjem rezultata dokaznog postupka s teretnicom, jer se radi o sporu između istih subjekata koji su međusobno zaključili ugovor o prijevozu." Mislimo, naime, da se isti postupak mora primijeniti i kada se radi o primatelju koji nije bio ujedno i krcatelj, odnosno naručitelj. Brodar, istina, kada izda teretnicu trećem, njenom zakonitom imatelju koji je u dobroj vjeri odgovara ex scriptura, tj. onako kako je naveo u teretnici na koju u pogledu količine nije stavio opasku, i ne može dokazivati da je primio manje tereta negoli je u teretnici navedeno. Unatoč tome odgovara i ex recepto. To znači da odgovara za onu količinu tereta koju je primio, a koju nije unio u teretnicu. Inače bi se radilo o brodarovom neopravdanom obogaćenju na štetu korisnika prijevoza. Za razliku od količine navedene u teretnici, koju je brodar, nakon što je brod stigao u odredišnu luku, dužan predati zakonitom imatelju teretnice i protiv volje krcatelja odnosno naručitelja, s neuvedenim teretom ima pravo raspolagati krcatelj sve dok ga brodar nije predao primatelju koji ostali teret prima na temelju teretnice. Spor o ovome između pojedinih korisnika prijevoza može riješiti samo sud, a brodar je dužan postupiti po njegovim nalogima.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. V-Sl-1968/76-2
od 23.II 1977.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Zdenko Antić, prof.dr Vladislav Brajković

Povreda člana posade pomorskog broda - Opseg i visina naknade štete - Povrijedjenom ne pripada naknada za strah koji je pretrpio povodom nesreće na poslu, ako taj strah nije ostavio trajnije posljedice - Isto mu tako ne pripada ni naknada za neostvarenu zaradu u obliku deviznog dodatka na koji član posade ima pravo za plovidbu u inozem-

stvu - Tjelesno oštećenje i tjelesno nagrdjenje dva su različita oblika štete, pa naknada oštećenom pripada za svaki od njih posebno

Sporna je između tužitelja (člana posade - kormilara) i tuženoga (brodara) visina štete nastale tužitelju zbog nesreće na poslu (izazvane krivnjom broдача).

Nije sporno:

- da je dana 1.II 1970. vladalo olujno nevrijeme,

- da je za vrijeme dok je motorni brod tuženoga plovio oko Južne Afrike, uslijed udaranja jakih valova došlo do otvaranja poklopca pramčanog malog grotla, zato što na grotlu prethodno nisu bile zatvorene vjetrolovke - iako su trebale biti zatvorene, i da je uslijed toga prijetila opasnost sigurnosti broда zbog prodiranja vode u unutrašnjost.

- da je zapovjednik broда tuženoga naredio tužitelju i još jednom mornaru da podju na pramac i da zatvore poklopac malog grotla,

- da je tužitelj dok se nalazio na pramcu bio zahvaćen velikim valom, koji ga je bacio na broдsku ogradu,

- da je tužitelj od toga udara zadobio jednu tešku tjelesnu povredu (lom butne kosti) i više drugih povreda lakše naravi, pobliže opisanih u nalazu sudskog vještaka, specijaliste za kirurgiju,

- da je tužitelj zbog zadobivenih povreda bio preko godinu dana na bolovanju (od toga nešto preko mjesec dana u bolnicama, a ostatak na ambulantnom liječenju),

- da je tužitelj za vrijeme liječenja trpio bolove, što je utvrđeno u nalazu sudskog vještaka,

- da je nakon završenog liječenja tužitelja vještačenjem ustanovljeno njegovo tjelesno oštećenje od 20%, te da će stoga morati trajno ulagati pojačane napore u stajanje, hodanje i radu,

- da je tužitelju nakon završenog liječenja noga ostala kraća za 1 cm, uslijed čega tužitelj hramlje u hodu i trpi nelagodnost zbog tog estetskog nedostatka.

Tužitelj s naslova naknade štete potražuje ukupni iznos od din. 154.300.- spp. Ističe da taj iznos potražuje s više pravnih osnova (naknade za pretrpljene bolove, naknade za pretrpljeni strah, naknade zbog tjelesnog oštećenja

od 20% i pojačanih napora u radu u vezi s tim oštećenjem, naknade zbog tjelesne nagrdjenosti zbog hromosti i izgubljene zarade (ušteđe jednog dijela deviznog dodatka koji brodar isplaćuje članu posade za vrijeme dok plovi našim brodom u inozemstvu).

Prvostepeni sud nakon izvedenih dokaza i provedene rasprave dosudio je tužitelju jedan dio utuženog iznoša, din. 52.335.- spp i to s naslova naknade za pretrpljene bolove, naknade za pretrpljeni strah, naknade za tjelesno oštećenje i nagrdjenje, te jednog dijela tražene izgubljene zarade zbog neostvarenih ušteđa od deviznog dodatka. Prvostepeni sud je odbio tužitelja s viškom tužbenog zahtjeva.

Pravodobnom žalbom tužitelj pobija prvostepenu presudu zbog svih žalbenih razloga iz člana 342. ZPP-a i predlaže da se njenim preinačenjem u cijelosti usvoji njegov tužbeni zahtjev.

U žalbi ističe da je prvostepeni sud iz izvedenih dokaza, napose iz nalaza i mišljenja sudskog vještaka medicinske struke, izveo pogrešan zaključak u pogledu visine pretrpljene štete. Tužitelj smatra da s obzirom na intenzitet pretrpljenih bolova, postotak tjelesnog oštećenja, te tjelesnu nagrdjenost, njemu treba priznati odštetu u znatno višem iznosu od dosudjenog. Posebno ističe da prvostepeni sud ne uočava da su tjelesno oštećenje i tjelesno nagrdjenje dvije samostalne odštetne osnove. Žalitelj smatra da je to moglo imati utjecaja na dosudjenje manjeg iznosa od onog koji tužitelj smatra da mu pripada zbog pretrpljene štete.

U odgovoru na žalbu tuženi predlaže da se žalba tužitelja odbije, a njemu prizna trošak odgovora na žalbu. Ističe da je tužitelju dosudjena odšteta i za pretrpljeni strah i za izgubljenu zaradu, što inače tužitelju ne bi pripadalo.

Drugostepeni sud je djelomično udovoljio tužbenom zahtjevu iz slijedećih razloga:

Prvostepena presuda je iz izvedenih dokaza izvela pogrešan zaključak, prvo o tome, da bi tužitelju pripadala bilo kakva naknada s naslova pretrpljenog straha, jer strah kod tužitelja nije ostavio trajnije posljedice. Drugo, pogrešno je pravno stajalište prvostepene presude da bi tužitelju pripadala izgubljena zarada zbog neostvarenog deviznog dodatka, jer nije izvjesno ni u slučaju da je tužitelj bio zdrav, da bi bio ukrcan na brodu i plovio u inozemstvu. Naime, tužitelju ni općim aktom tuženoga

nije određeno kao pravo plovidba u inozemne luke čak ni kroz minimalni broj mjeseci u godini (to tužitelj ni sam ne tvrdi). Treće, prvostepena presuda pogrešno smatra da su tjelesno oštećenje (postotak fizičkog invaliditeta - radne sposobnosti) i tjelesno nagrdjenje (estetski nedostatak) samo jedna odštetna osnova, dok je očigledno da se s obzirom na njihove posljedice radi o dvije odštetne osnove.

Tužitelj je svoj odštetni zahtjev istakao kao jedinstveni zahtjev u iznosu od din. 154.300.--

Prvostepena presuda je tužitelju dosudila iznos od din. 52.325.--, što ovaj sud smatra prenisko odmjereno.

Naime, iz nalaza i mišljenja sudskog vještaka specijaliste za kirurgiju proizlazi: da je tužitelj nakon zadobivenih povreda trpio vrlo jake bolove u trajanju od 8 dana, jake bolove blizu dva mjeseca, bolove srednje jačine oko tri mjeseca i relativno lake bolove oko sedam mjeseci. Nadalje, da je tužitelj pretrpio uslijed loma butne kosti tjelesno oštećenje od 20%, uslijed kojeg će trajno morati ulagati pojačane napore, nadalje, tužitelj je ostao trajno hrom uslijed skraćanja noge za 1 cm, pa će uslijed toga imati trajno osjećaj nelagodnosti.

Prema ocjeni ovog drugostepenog suda (čl.212. ZPP), tužitelju s obzirom na ove tri odštetne osnove, pripada odšteta u ukupnom iznosu od din. 75.000.- spp. Višak tužbenog zahtjeva ukazuje se neopravdanim.

Iz iznesenih razloga djelomičnim uvažanjem tužiteljeve žalbe prvostepena presuda je preinačena, tako da je tužitelju dosudjen ukupni iznos od din. 75.000.- spp i odlučeno kao u toč.1 i 2 izreke ove drugostepene presude.

V.V.